
V. *Observationes duæ rariores, ex Literis Viri Doctissimi* Johannis Huxham, *M.D. ad* Jacobum Jurin, *R. S. Secr.*

OBSERVAT. I.

Ingens Omentum.

VEterani cujusdam Militis uxor dolore colico & vomitu diu laboraverat, quibus supervenit ventris tumor durus, qui auctus indies magnam in molem excrevit. Jam evomuntur omnia, bilis atra, sincera, tandem & ipsæ fœces alvinæ. Dolor vero persæpe immanis in sinistro præsertim hypochodrio, fotus, cathartica, enemata, anodyna, plurima Pharmacopoeio *Collins* adhibentur; incassum omnia; permanet dolor, incressit usque tumor, digitorum pressui haud magis cedens quam si lignum fuisset. Ex hocce tumore plura quasi tubera enata sunt, quorum unum alterumve caput puerile, alia pugnum virilem, magnitudine æquabant: eminebat autem maximum in sinistro hypochondrio, ubi gravissimum persensit dolorem, ita ut sæpius exclamaverit se voluisse tumorem ibidem loci fore perfossum. Increscente tumore facta est valde dyspnoica. Tanta tamque atrocia per menses fere 14 perpessa fuerat mulier, cum tandem grata venit morborum requies, mors.

Mihi enarravit casum Pharmacopola, rogavit insuper ut viscera inciso abdomine inspicerem, quod cum alio medico feci perlubens.

Nudato

Nudato cadavere montosum observavimus ventrem; reliquum vero corpus summa macie confectum. Secto abdomine in conspectum se dedit ingens quasi sebi massa (nisi quod colore fuit minus alba) totum ventris cavum adimplens, ita ut nec ventriculus, nec jecur, neque intestina apparerent ulla; adhæserat enim omentum hoc enorme peritonæo pluribus in locis, in utroque præsertim hypochondrio, ubi & latior & firmior fuit cohærentia. Secto autem in modum crucis peritonæo, & ab omento separato, conspeximus illum in pelvim fere detrusum, omentum etiam toti jocinoris cavo annexum, ventriculum hac mole oppressum, uti & duodenum, colon & jejunum: cum adiposo renum involucro (sinistro præcipue) connexum & quasi confusum fuit; adeo ut colon, altius paulo quam in rectum desinit, sebo hocce concreto fuit penitus involutum, hinc fœcibus præclusum iter, hinc illæ lachrymæ, hinc dolores illi sævissimi, quibus ante mortem excruciata fuerat mulier: & ut hic obiter notem, per plures dies ante mortem nec sua sponte nec vel clysmatibus acerrimis irritata alvus fœces dejecerat ullas.

His lustratis ingens separavimus omentum à jecore, ventriculo, schirroso pancreate, intestinis, tandem & à mesenterio, & ab interna peritonæi lamina renibus instrata. Splen fuit hac massa quodam modo demersus, contractior & quasi coriaceus. Hunc quasi sebi montem exemi denique & per famulum nostrum domum misi: erat autem animus omentum hoc morbidum accuratius perspiciendi, cumjam enim advesperasceret defuit opportunitas.

Pendebat omentum hocce ℔ xvi ½ *Avoird.* nec tamen abstulimus unam saltem alteramve libram partibus adhærentem. Pondus hercle maximum! Si consideremus ex obesiore homine omentum vix libras pendere tres, majus certe inveni antehac nunquam,

quanquam

quanquam & secui & dissecta vidi plurima hominum cadavera. Fateor equidem longe majus à *Gregorio Horstio* in suis observat. memoratum fuisse, majus etiam in Ephemerid. *German.* ann. x. veruntamen hoc quoque nostrum monstris annumerari merito debet.

Hujus & in extima parte, nec non in interiore substantia, plura observavi vasa sanguinea, eaque certe maxime dilatata, quorum aliqua penna anserina majora, aliqua vero quasi in aneurismatibus terminantia. Ex horum aneurismatum (si ita dicam) maximo uncias circiter sex nigricantis sanguinis extraxi cum quibusdam grumis albidioribus; anne adipis particulæ à venis epiploicis absorptæ atque morbo congelatæ?

Ex plurimis lobis conflari mihi videbatur massa hæcce, sibi invicem arcte hærentibus; aliquos tamen separavi, quorum pauci pomo minori fuere magnitudine æquales, forma haud absimiles. Media hujus pars, cætera durior, cultro haud facile cedebat.

In isthoc cadavere sequentia etiam fuere observatu digniora. Inferior hepatis pars in schirrum abierat. Ex vesica fellea plures exemi calculos, carbonem fossilem colore referentes, friabiles, aquam innatantes, quos bilem haud improprie nominares splendidam; his quippe quum inerant plurimæ particulæ micantes, haud dubio salinæ.

Mesenterii glandulæ fuere schirrosæ, imo quædam in substantiam pene lapideam induratæ. Intestina tenua fuere inflammata, colon cum cœco fere totum gangrena correptum, etiam processus ipse vermicularis.

Ren uterque fuit sanus satis: dexter autem emisit ureteres duos: cum vero renem dissecuissem, percepi facile, quid esset in causa, cur ureter hic fuit duplex. Renis enim pelvis septo quodam fuit divisa, digitum

transversum

transversum crasso, ejusdem perfectè substantiæ cum reliquo renis parenchymate.

Hic fuit ren quasi duplex, cui duplex pelvis, ureterque duplex.

Erant in imo abdomine seri subcruenti libræ quasi duæ.

Malum hoc immedicabile penitus visum est, nisi quis morbi principiis obstitisset.

OBSERVAT. II.

Salivæ Color insolitus.

DOminus *Fox*, quadragenarius, gracilis, biliosus, per mensem unum alterumve elanguerat, nausea, ictero & doloribus colicis vexatus: tandem ex epoto largiter vino pomaceo vehementissimo colices paroxysmo correptus me consulit, Vomitabat omnia, urinæ parum reddebat coloris lixivii, quæ sedimenti plurimum deponebat subviridis.

Ego statim illi potionem ex Ipecac. emeticam propinari jubeo, infuso dein C. Bened. affatim hausto plurima viscosa, biliosa, rejecit: tum enemate Terebinth. injecto alvus bis terve respondit. Ex sumpta mistura anodyna vomitus & tormina comprimuntur; jam de languore summo & abdominis distentione conquestio; paulo etiam post recrudescit dolor. Bolum præscripsi ex Jalap. ℈j. Calomelan. gr. viij. Spec. Diambr. gr. vj. Laud. solid. gr. j. Syrup. de Sp. Cerv. q. s. quam primum sumend. cum Tinct. sacr. ℥ij. Hinc omnia pacata. post horas 12 ter fundit alvus perliquida, biliosa. Ex sumpto dein haustu anodyno nox tranquilla. Mane de dolore & faucium tumore queribundus crassa, subfusca, expuebat; mox abunde effluit saliva colore viridissima, bili porraceæ quam simillima, nisi quod tenuior. Perduravit fluxus hic salivæ viridis horas

 quasi

quaſi 40, quo tempore ſputavit quantum vix caperent ſextarii duo: ad flavedinem dein vergebat color fluoris eo uſque dum ad inſtar ſolutionis Gut. Gambæ evaſit: quantitas autem aucta potius quam diminuta.

Perſtitit & hicce color per horas etiam quadraginta, dein ſenſim pellucida facta eſt ſaliva, atque ſubito, uti oborta eſt, evanuit penitus ſalivatio.

Intra biennii ſpatium bis terve in icterum inciderat ante hujus morbi acceſſionem. Decem abhinc annis maxima ſalivatio ſponte erumpens hunc ipſum hominem in ſummum vitæ diſcrimen intulerat; ſalvus autem evaſit ope doctiſſimi expertiſſimique Medici, D. D. *Pyne*. Tunc vero temporis ne vel ☿ii hilum ſumpſerat, nec ullo modo fuerat colorata ſaliva.

In hac hiſtoria obſervatu haud indigna quædam occurrunt. Salivatio nempe ſponte exuſcitans, vel ex tantillo forſan Calomel. excitata. Calomel autem probe paratum novi, quippe qui plurimas ejuſdemet doſes, quarum aliquas ad ſcrupul. integrum, exhiberi juſſeram, ne vel minimo ſequente ſalivationis ſigno.

Occurrit porro, quantum ego ſaltem ſcio, ſalivæ inauditus color. Saliva viridi ita penitus tincti erant dentes & fauces quaſi ærugine obducti fuiſſent: permanſit dentium color viridis quatuordecim poſt diebus quam convaluit.

Notandum præterea fluxum hunc ſalivæ fuiſſe criticum, quo judicatus eſt & icterus & colicus morbus; ab inceptante enim ſalivatione ne vel minimus dolor ventris, & color cutis ſubviridis ſenſim evanuit, urinam etiam reddidit copioſius; ſed ſubnigram. Ille vero, qui ante hunc fluxum valde languidus fuit & jam quaſi moribundus maximum ſalivæ evacuationem εὐφέρως φέρει.

Serum Ictericorum tinctum eſſe bile omnibus notum eſt: nec alicui forſitan videatur magis mirandum

ſerum

ſerum flavum poſſe per glandulas ſalivares excerni quam per ſeroſa cutis vaſcula, quod tamen ictero laborantibus contigiſſe ſæpius obſervavimus, admoto prius epiſpaſtico: de urina bilioſa nil dicam. Unde vero color ſalivæ viridis haud ita facile dictu. Hujus opinor ego cauſam procatarticam eſſe pomacei vini potationem.

Bili ſi miſcueris acidum color oritur viridis. Hinc torminoſæ infantum dejectiones virides, lacte in ventriculo aceſcente. Hinc porracea bilis. Ponamus jam acidum pomaceum a venis lacteis vel & a meſaraicis forſan, abſorptum, ſeroque ſanguinis bilioſo permixtum: quid eveniret inde? Credo equidem flavi ſeri coloris in viridem permutatio. Profiteor hercle, acida quæcumque a vi corporis vitali in alcalinam naturam mutantur, etiam ipſum vitrioli acidum: langueſcentibus autem viribus, concoctione læſa lympha effœta facta, facta & inerte bile, queis adde ſanguinem tardius circulantem, acida parum ſubacta, nec in primis viis, nec in ipſo ſanguine, acidam exuunt naturam. Hoc teſtantur acidi debilium ſudores, aciduſque in ore ſapor a febribus inflammatoriis convaleſcentium, quibus ad reſtinguendam febrem largius fuerat exhibitus acidus potus. Sæpius certe memini me vinum pomaceum largiter potâſſe brevique urinam ipſiſſimum potus odorem ſpirantem reddidiſſe. Curabam nuperrime mulierem ſumma hæmorrhagia, durante diu, correptam, cui inter cætera plurimum fuerat exhibitum Elix. Vitriol. Mynſich. ceſſavit tandem hæmorrhagia, debilis autem inde reddita mulier incidit in leves ſpaſmos, artuumque dolores, ventris tormina diarrhœa comitante, plures excrevit alvus dejectiones viridiſſimas, ſtercoris vaccini ſimillimas, taleſque per plures dies, quanquam Rhabarb. fuerat ter exhibitum ad expurgandas acidi particulas, inteſtinis

 adhærentes

adhærentes. Hic ſal acidus ſanguini immiſtus, poſt dies plures iterum è ſanguine per inteſtina rejectus eſt, vi vitæ nullo fere modo ſubactus.

Microſcopio olim obſervavit *Leeuwenhoekius*, quod chyli ſales acidi a bile retundantur & comminuantur, quum vero in jecore ſubſiſtat obſtructa bilis, integris viribus vaſa lactea permeat acidum. In ægroto autem noſtro bilem obſtructam fuiſſe, patuit inde, quod alvus fuerat compreſſior, & fœces ante vomitum medicamento commotum reddidit albidas.

Hypotheſis fortaſſe noſtra illuſtretur magis, ſi perpendamus unde oriatur virginum καχεκτῶν color herbeus (ut cum *Plauto* loquar). His enim fructus immaturi, acetum atque id genus alia, ſummæ ſunt cupidiæ, vitiatis autem concoctionis organis, parum immutata ſanguini miſcentur, bilemque & ſanguinem obruunt acido. Hinc glandulæ obſtructæ; hinc facies ex viridi pallida, tumor hinc hydropicus; atque quod non levis eſt momenti jecur ſchirroſum ex chloroſi præmortuarum ſæpe inventum fuit viride. Jam paucis reſtat dicendum unde colori ſalivæ viridi ſucceſſit color flavus, quod inde factum arbitror, quia poſt acidum a ſanguine partim ablegatum, partim & a motu ſanguinis, ob cardiaca exhibita, aucto deſtructum, ſuperfuit ſolum ſuperflua bilis ſanguine expellenda, quod & brevi ſeceſſit, reſeratis bilis poris, & per patulos ſalivæ ductus mirandum in modum excreta.